

SZARVASI UJSÁG.

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 5 ftl. — kr.
Félévre 2 ftl. 50 kr.
Negyedévre 1 ftl. 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasarnap.

Az előfizetés pénzben vagy a lap kiadásának részlet-
űletét közleményes úton is elküldhető Szarvasra
ezüzdendők.

A nylt-térben minden garmond sor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

intányos aron vetetnek fel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyom-
dai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket el-
fogad Madrony és György hirdetési irodája Barátok
tere 3. sz. Athenaeum 1. emelet; továbbá A. V.
Göbblberger, servitater 3. sz. a.

Közmivelődési egyleteink.

Megyénk a közmivelődési társulás fejlesztése körül újabb határozott haladást tanúsít.

Nincs község, hol egy-egy kaszinó, vagy olvasókör ne volna, s ezek mellett egy általános érdekű régész és mivelődés történelmi egylettel is bírnak.

Már ezen tények külsőleg magukban hordják a mivelődési elv érvényesülését. — lényegileg azonban ezen társulási intézmények számos pótolni való hiányt mutatnak fel.

Ezek földelítése és orvoslása sokkal könnyebb, sem hogy miután elitelnünk lehetne magát az intézményt mely körül tapasztalhatók, inkább elmézésből semmint célzatosságból származnak eme hiányok, — miért is kellő akarat mellett könnyen megszüntethetők.

A kaszinók és olvasó körök általában több súlyt fektetnek a napi, politikai irodalom pártolására, sem mint céljuk megkivánná. Ismerünk kaszinót, mely szembe-tűnő erőfeszítéssel az összes kiválóbb politikai naplapokat tartja; egy-egy pártnyalathól két három példára is előfizetvén; míg tudományos és szépirodalmi életünk legkiválóbb közlönyét a „Buda-pesti szemlét” hiában keresnők könyvtárában.

Erre már nem telik; de nem telik a magyar könyvpiacz egyéb termékeire sem.

„Megtakarítás” czime alatt újabb egyetlen könyvet sem vett az egyesület.

Ki ne látná be ezen állapot ferde, hiányos voltát?

Könyvpiaczunk újabb jó formán az egyesületek kegyelméből él; s ime megérjük, hogy még az egyesületek sem pártolják azt.

Nem tagadjuk, hogy mint „szörnyen politikus nemzetnek” szükségünk van a napi sajtó felvilágo-

sító közlöseire; de e részben bizonyos mértéket kell tartanunk; mert a politikai hírlapirodalom mai túltengése mellett egy-egy szerényebb egyesület nem terjeszthet ki annak teljes egészében való pártolására, s botorúl jár el, midőn a napi sajtó mellett a könyvpiacot teljesen mellőzi.

Azért is csak a közmivelődésnek hoznak szolgálatot azon egyletek, melyek eddig a magyar könyvpiacot elhanyagolták, ha jövőre e részben kellő tapintattal járnak el, s a napi irodalom méltó képviselői mellett a könyvpiacot is kellő pártolásban részesítik.

Másrészt ezen kaszinók és olvasóegyletek tagjai mint egyének ne gondolják azt, hogy azzal a párfrányi tagsági díjjal már eleget tettek irodalom-pártolói kötelességüknek.

Nagyon sovány áldozat volna ez, kivált ha maga az egyesület sem tanúsít kellő érdeklődést e részben.

A ki teheti, ne elégedjék meg azzal, hogy a kaszinó, vagy olvasó-egyletnek elég könyve van; hanem igyekezzék egyénileg is pártolni az irodalmat.

A könyvgyűjtés előbb-utóbb éreztetni fogja nemesítő hatását a családban, melynek állandó kincsét képezendi. Olvasottság nélkül ma már művelt ember nem képzelhető; ehhez azonban nem elegendesek az egyleti vagy kölcsönzött könyvek; hanem szinte nélkülözhetlen a saját könyvtár.

Igyekezzen minden családfő megvetni alapját egy-egy családi könyvtárnak; s a legnagyobb jót cselekszi; mert a szellemi nemesülés az emberi célok legjobbika.

Közmivelődési egyleteink sorában, mint általános érdekűt, különösen hangsúlyoztuk a „Békésme-gyei régész-mivelődés-történelmi egyletet.”

Hogy ez egyesület pár évnyi fenállása óta máris szép eredményt tud felmutatni muzeumában, tartalmas évkönyveiben : ez tagadhatlan; de viszont bizonyos egyoldalúságtól ez egyesület sem ment.

Ugyanis ez egyesület főszólyt látszik fektetni a régészeti ismeretek terjesztésére a közönség tagjainál felolvasások tartása által; de a mi egyik főrendeltetése volna : a megyénkben csoportosan található őskori telepek feltárása, kibúvárlása körül igen keveset, úgy szólván semmit sem tesz.

Szép dolog az, hogy van régész-mívelődés-történelmi egyesületünk, mely muzeumában megőrzi az ajándékba kapott tárgyakat; de jobban szeretnők ha aktív búvárlatok terén igyekeznék szolgálatot hozni a közmívelődésnek, s ne sajnálva pár forintot áldozni, mint tőkepénzes egyesület a helyi és országos irodalmi termékek beszerzésére is.

Rövid szemlénket azon reménnyel zárjuk be, hogy közmívelődési egyesületeink jövőre nem csupán a külszín megadására fordítják törekvésüket; hanem céljaik derekas betöltésével valódi vezértényezői lesznek az általános mívelődés terjesztésének.

A r g u s.

H I R E K.

— **Mezőturi zendülés.** A következő sorokat vesszük Mező-Turról apr. 16. kelettel: „Hiszem, hogy mint szomszédok részint a hírlapokból részint ha lomas utjan tudomással bírnak önök azon vitás kérdésről mely a mező-turi első s

alsó részt elválasztó s a Berettyót áthidaló „Herülő gát” elvagy nem vágatása felett folyt. Ez ügyben a Jász-nagykúnszolnok megyei alispán elrendelte a Berettyó lefolyását elzáró gát átvágatását, de a miniszterium az alsórészi érdekeltek kérelmére azt megsemmisítvén az átvágást beállította s a közigazgatási bizottságra bízta annak elintézését. A közigazgatási bizottság hasonlólag intézkedvén, azt a miniszterium e hó 13. küldött sürgönyével megerősítette. De hiányzott még a végrehajtás azon érdekelt zse lérség ellenében kiknek ezen víz lefolyása egész évi reményöket 1200 holdnyi buza vétésüket fogja tönkre tenni s közel 400 családot juttat inségre. Így történt az hogy e hó 13. reggel egy század gyalogság fedezete mellett a gát át is vágatott, de oly csekély mérvben, hogy a legtulzóbb ember is beláthatta miszerint a víz pár hét alatt a nélkül fog lefolyni, hogy az alsó-részi érdekelteknek mi kárt sem okoz. A lakosság hékés hangu ata folytán a katonaság már 14-én delután visszament Szolokba, de még haza se ért midőn a nép neki batorodó Concessai egy hamis sürgöny felmutatásával elhíttettek a kétségbe esett néppel, hogy a miniszter a gát elvágást beállította s poszta rajta a nép asszonya férfiya, apraja nagyja a gáton teherlet s bámulatos erőfeszítéssel a több öl szélességben az öl magashól lerohanó vizet rövid 2 óra alatt elfogták s a gátat teljesen jó karba helyezték. Az alispán ezen zordulásról értesülve e hó 15. 2 század gyalogsaggal, a fegyvernoki megyei esendbiztos es legényeivel, es 80 szolnoki munkással delben megérkezett s míg egy részről a gátat most ma oly mérvben vágatta át, hogy esteli 10 orától reggelig az alsó Berettyó másfél ölet emelkedett, addig másrésztől nem esett az izgatok előtereutesével sem, mert azokat még azon ejjel több mint 8-at rendőri s katonai erővel elfogatta s elzárva tartja Szomorú dolog, hogy ezen elfogott népvezerek közt oly qualifikált emberek is vannak kiknek nem hogy a nép felizgatása hanem esendesítése állott volna kötele-ségükben. A vizsgalat s befogatások folyton tartanak s bir a legnagyobb izgatottság uralkodik, esodálni lehet hogy tettlegesség nagyobb

T Á R G Y A.

A család.

(Droz Gusztáv rajza.)

A siker mánora, a harez laza elvonjak a ferfit a csaladtól, vagy csak vendég gyanant engelik ott élni. A mi kezdetben elragado volt rea nézve, rövid ido mulva tan köznapiva, unalmassá valik előtt.

De ha beköszont a balszerencse, ha szomorúva, fagyossa lesz az élet, a ferfi mintegy visszater önmagaba. Közelében keres valakit, kire tamaszkozhatik, ha ingadozni kezd, erzelme: keres, mely potolja neki az elvesztett almok boldogsagát, — fejet gyermeke fe e fordítja es megfogja neje kezét. Mintha fel akarna szolítani e két lenyt, hogy osztozzanak terheben. Ha konnyet lat szereteteinek szemeben, úgy tetszik neki, hogy konnyebben omianak saját konyei. A lelki fájdalom bizonyos ertelembe egy hatással bir a t sti fájdalommal.

A fuldokló a lenge nádja kapaszkodik; ép úgy a ferfi kinek szive törni akar, magához szoritja nejet es gyermeket. Segélyre, vedelemre, vigasztaló m legre szorult — s megható latvány: az erősebb mikép menekül a gyöngébbek karjaiba s ott visszaleli batorsagát.

A gyermekek ösztonszerűleg erzik ezt, es semmi sem

indítja meg jobban kedelyöket, mint az, ha sirni latjak az atyjokat.

Idezd vissza legkorábbi emlekeidet, nyájas oivaso. Kuttass multadban, mely minél messzebb atl, annal tisztábban tükrözök lelki szemeid előtt.

Tudod-e még, mikor atyad egy napon haza jött s könnyyel szemeben szótlanul a székbe vete magát? Kezdetben elő sem mertel jönni, oly meyne, oly nagynek la-zott neked fadjalma. Mely szerencsetlennek kellett e ferfiuna lenni, hogy köny gyúljon szemébe? S ekkor ama tutatra jöttél, hogy hatalmas kapocs fuz teged e sro emberhez; hogy teged is ert b lsorsa; hogy a balsors egy része jogszerűleg teged is ill-t, — es szenvedtel, mert atyad szenvedett.

A gyermeknel senki sem erzi jobban a család eme együvé tartozását, melynek hiszen mindenet köszönheti.

Te, mint emlitém, érezted ezt. A esendes kuczokoban, hova neman huzodtal, fajt a szived; zokogni kezdtel, s onkenytelenül kitarad karjaidat a régi hü barát ele.

Az reád tekintet; megértett mindent; nem küzdhete vissza többé fadjalmat; s ott ültetek sokáig szoros ölelésben, atya, anya es gyermek. Nem szoltatok, de egymásra néztetek s megértettetek egymast.

S mégis: tudtad te atyad bujanak okat?

mervben még elő nem fordult. A több ezer ftra menő karhatalmi s átvágatási költségek most azokat fogják sújtani kik azt előidézték. A további történésekről értesíteni fogom a „Szarvasi Újságot.“ Somogyi Gusztáv, ügyvéd.

— **A besavanyított Seladon** A nagy-váradi „Biharban“ olvassuk: „Itt történt. Van itt egy esinos menyecske, ki azonban már nem annyira menyecske, mint meg esinos. Ennek a menyecskének van egy vén, házastros férje, ki azonban nem annyira vén, mint házastros. Ennek a házastros férjnek sok jó tulajdonságai közé még az is tartozott, hogy esténként el-ellátogatott az ő lumpkompanijához, mely azonban inkább volt lump, mint kompánia: ott aztán 11 óráig együtt borozgattak a jó idei mellett, csak hogy az a bor inkább volt idei, mint jó. — Történt pedig egyszer, hogy elment hazulról, mielőtt még neje hazaérkezett volna és a szobáját bezárta, a konyhát és kaput pedig nyitva hagyta, hogy neje ha haza jön, bemehessen. Vala pedig ott a szomszédságban valaki, ki a menyecskét ferde szemmel nezte, miután — kancsal volt, ami azonban nem akadályozta a menyecskét abban, hogy azt a bárányszelid fiatal embert — ki inkább volt fiatal, mint ember — jobban ne szeresse férjénél, mely érzelmeinek akként adott kifejezést, miszerint megengedte neki, hogy meglátogathassa, de csakis 9 és 11 óra közt, midőn t. i. az öreg még otthon. Ma is úgy történt. A boldog ifju ismét ott ült szerelme tárgya mellett, — de csakis a konyhában, mert a szobakules az öregnél volt. — midőn egyszerre nehéz lépesek zaja hallatszik kívülről. A menyecske ijedten sikolt fel: „Ez ferjem, az Istenért! bujjék el valahova!“ — „Bujjék az ördög a maga férjébe!“ kiált a megijedt utvarló, s azzal egy fordulat a sarkán, s egy merész ugrással a konyha elöl. — káposzta hordóba ugrik, melyet a menyecske sietve a szoba lepedővel. Vala pedig abban a hordóban már felig romlott és vízzel kevert savanyu káposzta, mely nem tudjuk mi okból lett ily iszonyatos kotyvalékká keverve. Ezen keverékben savanyodott a szegény fiu egy egész álló

Nem.

Lam, azért értelmeztek költői módon a gyermek és a szülőszeretetet; azért nevezték szentnek a családot: mert innen ered a szeretet, a köcsönös odaadás és felaldozás forrása, mely neha egy egész tarsadalomra is kiterjed, bár itt mar gyön ébnek latszik hatása. A történelem csak nagy időközökben mutat fel egész nemzetet, mely mint egyetlen család tömörül össze s mely ugyanazon eszmétől fellelkesezve, nyújt egymásnak kezét. Csak ériási válság hozhat össze ily módon egy millió férfit; ember fölötti rázkódás kell ahhoz, hogy családja egyesítsen egy nepet s a haz határait úgy szolván az állam határaig terjeszse ki. De csak egy panasz, egy fájdalom, egy könyv szükséges, hogy a férfi, nő és gyermek egygye olvaszsanak három szívet és e közösség tudomására jussanak.

Csufoljátok csak a házasságot, az nem nehéz, hiányos minden emberi intézmény s a hiányok mindig komikus ben omást gyakorolnak a tavolallóra. Vannak megcsalt férjek az ketségtelen, és — ha valakit elbukni látunk s ha mindjárt be is törí fejét az esésnél, az első hatás ránk nevezve mindig az, hogy felkaczagunk. Innen magyarázható ki Sganarelle halhatatlan sikere.

De tekintsetek csak kissé mélyebben, s látni fogjátok hogy e bajok, e por, a kicsinyes tetszelgések, komikus szenvedélyek és nevetséges hibák eme halmaza alatt rejlik a társaság gyupontja; meg kell engedne nek, hogy semmi kifogáselható nincs abban, mert a család ezen érzelmeiben, mely az emberiség alapját képezi, egyszersmind a család

óráig, mert a férjnek kedve volt otthon maradni és az udvarban sétálgatni. Csak midőn feküdni ment az öreg, mászott elő nyögye és fogvaczogtatva a fiatal ember, kinek még mai nap is — savanyu káposzta szaga van.“

— **Vasutunk** május hó 1-én adatik át a közforgalomnak. A hivatalos átvétel folyó hó 29-én fog megtörténni, s ez alkalomból banquett rendeztetik a hely színén, délben.

— **A főgymnasium uszodája** folyó hó 20-ikán nyitattott meg a tanuló ifjuságnak s az a városi közönség számára is nyitva áll a következő időkben: Mindennap reggel 8-9-ig és délután 6-7-ig a hölgyek, 9-10-ig a férfiak számára. Vasárnap reggeli 9 órától délutáni 6 óráig szinte férfiak fűródhetnek.

A s. arvasi koresolyázó körnek e hó 19-ére hirdett közgyűlése tagok jelen nem lete miatt nem tartatván meg: a kör fennmaradt 13 ftr 25 krnyi vagyonát utólagos jóváhagyás reményében a helybeli takarékpénztárba helyezem el oly czélból, hogy azon összeg a jövő koresolyázási évadban jogtisztításra fordíttassék. Oláh Miklós.

Rottmann Faras fényképesz, kinek szakbeli ügyességet közönségünk regtől ismeri, lakását és műtermét a körösparti Kovács-l-féle házba tette át.

Békésmegyéből a folyó évben foganosítandó kataszteri munkalathoz összesen 83 tartalékos katona fog behívatni folyó évi május hó 7-ére. Ezen összegből Csabára 17, Kigyóóra 2 esik.

— **Békésen** a napokban tartatott meg a loávatás, a midőn is az átvizsgált 4000 darab ló közül csak 140 találatott alkalmasnak hadi szolgálatra, állattenyésztésünk nem esekeny szegyenere.

— **Békésen** folyó hó 17-en kísérték örök nyugalomra nagy részvét közt Keresztési György 24 éves orvostanhallgató és Solymosi László végzett technikus hull tetemeit.

— **Szarvas** városa és a szarvasi nagybirtokosság tudvalevőleg új hidat építtetett a 18-ik számú kanálison, mely az

vigaszt és öröme taláható. A tisztelet és becsület, melylyel a harcros illeti zászlaját, a hazaszeretet, szóval mind az, a mi az embert arra ösztönzi, hogy egy ügynek vagy egy személynek szentelje magát — mindez azon erzetből ered: ott bugyog ki a nagy folyók forrása, melyeknél szomjat s okta oltani az emberiség szíve.

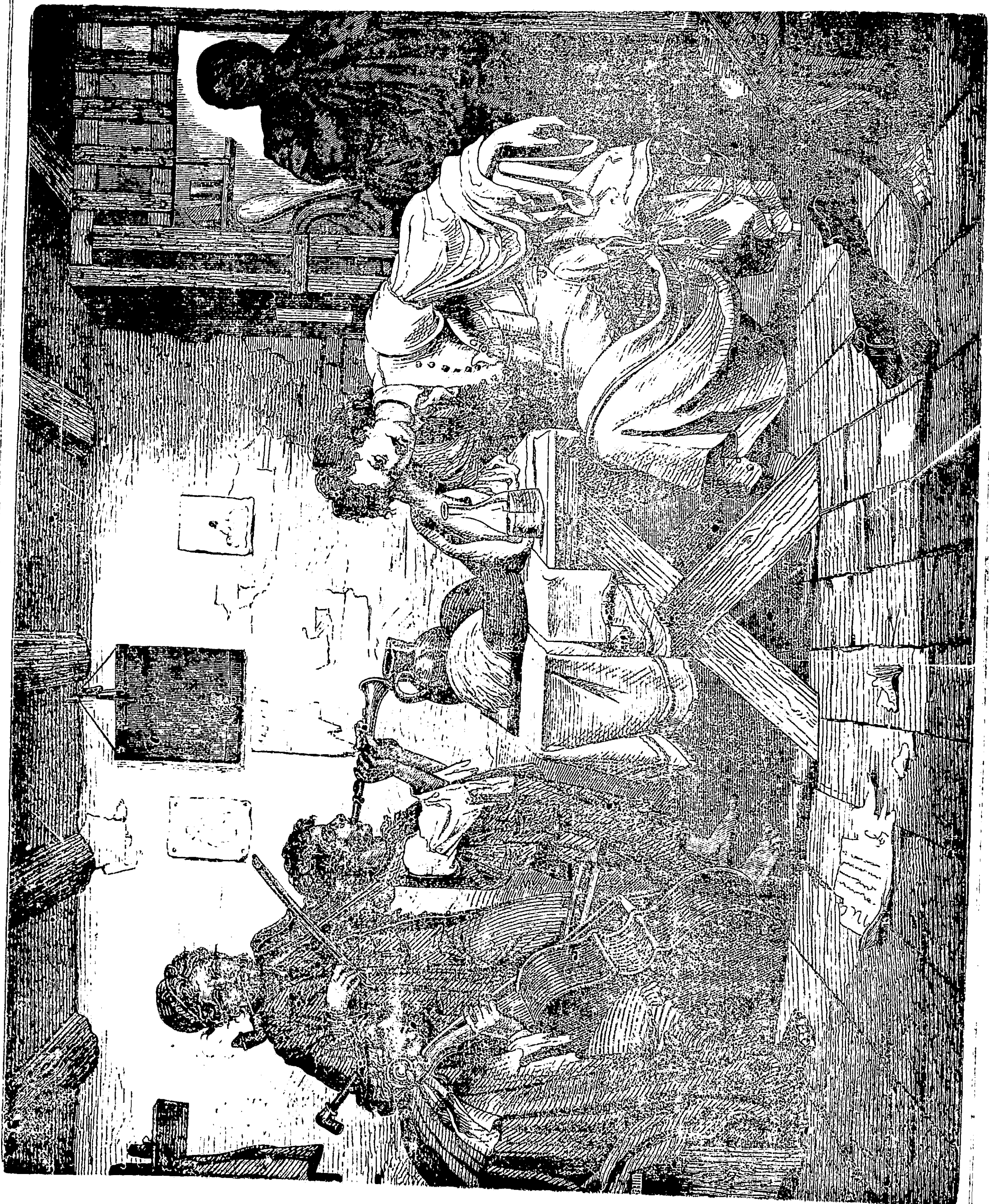
„Tehát önzés harmasban,“ fogjátok mondani. S mi rossz volna ebben, ha csak ez az önzés odaadáshoz vezet? Ki veti szemere a pillangónak, hogy hernyó volt valamikor,

Arra is kerlek benneteket, ne vessetek szememre, hogy tulzok és rajongok.

Igen, a családi élet gyakran csendes és prózai; a leveles fazék, e ismerem, itt jelentőseggel bír. Ha egy férj így szólna hozzám: „Látja uram most ketszer egymásutánj szundikáltam el a kandalló előtt álló szekemen,“ azt felelném neki: „Önök hajlama van a restségre; de nem lep meg nyilatkozatával.“

Sőt tovább megyek. Elsmerem, hogy az első szülött trombitája iszonyu larmát csap, hogy az ekszer, a csipke, a prémes ruha drága, hogy a tanczvigalom rémitő una masi hogy a nagysamos asszonynak szeszélye, modorosságai vannak; sőt fölfogom azt is, hogy a fényes pályán haladó férfi lába köze vetett két botnak tekintti néha nejét és gyermekét.

De álljunk ismét szóba, boldog ember abban a pillanatban, midőn ránczba borul homlód, midőn ólom gombütése gyanánt hull fejedre a csalódas. Fogadni merek, halas

„Anna-liget” mellett vonul Szent-András fele. Az új hid hivatalosan folyó hó 21-én vétetett át Serkedy Sándor szent-andrási építész úrtól, ki azt ismert szakbeli jártasságával egészen correctül, az építetők teljes megalégedésére állította ki.

— **Gyulának** színészei lesznek augusztus és szeptember hónapokban, még pedig Geröfi Andor vidéki jó hírnevű igazgató megy oda 30—40 taggal, ha Csabán elvegezte a salsont.

— **Gyulán** múlt vasárnap még a templomok előtt is kihirdettetett, miszerint tilos a gyökeres és sima szőlővesztő, valamint a szőlőtő bármelyik részét is (kivéve természetesen magát a gyümölcsöt) kereskedésbe vinni, vagy a határon túlra szállítani. Ez az intézkedés a phylloxera elterjedésének megállítására hozatott.

— **Felhívás.** A „Bánfalva vidéki méhészet-egylet” Szentesen május 30- és 31-ik napjain tartja f. évi közgyűlését méhészeti kiállítással egybekötve. E végből felkéri a tagokat, hogy a kiállítást tárgyak beküldése által gazdagítani, a közönséget pedig, hogy minél számosabb megjelenéssel az egyület megörvendeztetni sziveskedjenek.

(B.) **Kisvárosi csendélet.** Közeledik a május elseje. — Vasutunk nagy ünnepélyességgel fog megérkezni, berukkol körünkbe a délezege huszárság is. Csendes városunkra szokatlan örömet hoz e szép nap. És én mégis irtózom e naptól. Hogy miért? — kérdi a nyájas olvasó. Hát csak azért, mert úgy hallottam, hogy e szép nap hős reggelén fog kivonulni a harmatos mezőre a város — tehén-sordája. Ha még ebben sem latnak önök semmi rettenetést, ki kell jelentenem, hogy én vagyok az a szerencsétlen flótás, akil hosszú évek óta minden áldott hajnalon felvernek édes álmából rémletes tehénbögések, éktelen kurjongatások és hangos ostorcsattanások. Mondják uraim van-e igazság, van-e méltányosság abban, hogy épen az én ablakom alá adnak hosszú évek óta a szelid, de mély baritonnal rendelkező boczik rendez-vous-t! És milyen hosszú kin az, még reggelenként összegyűl a nagy gyűlés. Az igen tisztelt elnök ur — a város komor bikája

sóhajjal nyulsz a két bot után, melyekre hében korban nehezteltél, s két mankót készítesz magadnak belőlök.

Megengedem, hogy Nagy Sandor, I. Napoleon és az emberiség többi hőse csak nagy ritkán gyönyörködött az apai vagy férjörömeke élvezetében, de mi közönséges kis emberek, kiket nem vesznek hős tettek igénybe, rászorultunk az apa és a férj szerepére.

Nem hiszek a vén agglegények boldogságában; nem hiszek az emberek benső megalégedésében, kik dőreségből vagy helytelen számítás folytan kivonják magukat a legjobb társadalmi törvények alól. Sokan és sokat beszéltek már e tárgyról, nem akarom szaporítani a terjedelmes per ügyiratit; de valljatok meg ti mindnyájan, kik hallottatok első szülöttetek lármáját, kik éreztetek, hogy szívetek megrezzent, mintha meg akarna repedni; valljatok meg, ha gyöngéfejtitek nem vagytok, nem e így szóltatok magatokban: Az igazat, a szépet és a jót választam osztályrészemül. Itt és csak itt van a férfinak a helye. A széles országokra térek, de ez az út sima és egyenes; vándorlásom közben itt-ott kietlen sivatagra érek, de minden lépésem közelebb visz a célhoz. Nem barangolok többé czeltalanul az életen keresztül, mert tudom, hova megyek. Lábam ugyanazt a port verik föl, melyet alyam taposott. Fiam egykor ugyanazon az úton meg fogja találni lépteim nyomát; s ha majd látja, hogy bátran előre haladtam, tán így fog szólni: Tegyük úgy, a hogy a jó öreg papa tett s ne válasszunk magunknak más utat se jobbra, se balra! . . .

— egy ablakreztető bögéssel tudtul adja a gyűlésnek, hogy felette örvendetes reá nézve az, miszerint a tagok ily szép számmal gyűltek össze és indulni készül a mindennapi landparthiera. De az ellenőr — Sztrésák Maczkó, a csordas — reitones ostoresapásokkal protestál a törvénytelen „oljárás” ellen, mert ő jól ismeri az alapszabályokat és tudja, hogy az ünnepélyes fölvonulás csak akkor érvényes, ha teljes számmal vannak a tagok. Érkeznek izmos repedszarku hajadonok, akik kukoriczaszárral felfegyverkezve, hajtják ki a telenekeket a gyűlekezési pontra. Ezek között is megered a beszéd, pereg a nyelvük, mint az orsó, alsó és felső szoknyáról, rossz gazdaasszonyokról, meszerfogonyokról stb. és ezt nekem mind végig kell hallgatnom. De „mi zaj riad, iní nép tolong?” . . . Csengetyük szólanak, csattognak összetűzött szarvak, pattog a karikás. Egy új hadosztály vonult fel a küzdterre; az egyik csorda összeütkezik a másikkal. Van éktelen ordítózás. Ne esákö ne, nem arra Galamb! Hej, de az én galambom azt egy esepet se bánja. A két ellenséges csapat a harc hevében egészen összekeveredett, ember-ember ellen, illetőleg tehén-tehén ellen küzd. Csattogás, pattogás, zagyva lármá. Az édes álomnak vége. Uraim én szerencsétlenebb vagyok Jeremiás prófétánál. Apellálok városunk rendőrségéhez.

KÉPÜNKHÖZ.

Munkácsy Mihály legelső alkotásainak egyikét mutatjuk be olvasóinknak mai számunkban, melynek érdekét tárgyán kívül az is növeli, hogy azt a művész saját maga rajzolta fura. A kép oly élénk, hogy semminemű magyarázatra nem szorul. — A csárdában sirva-vigadó helyár, a háttérben epekedő csárdásleány, s az ütött-kopott banda, megkapó életképpé domborul a művész felfogásában és kivitelében. —

Ha a szantalan szerep daczára, melyre használják, a „szent” szó még értelemmel bír, véleményem szerint seho sem alkalmazhatjuk azt jobban, mint a család szónál.

Beszélnék haladásról, igazságról, nemzeti jólétről, esalhatatlan politikáról, hazaszeregettről és önfeláldozásról . . . Remek eszmék, mondhatom; de úgy tetszik nekem, a fényes kifejezések mind e két szóban foglalhatók össze: „Szeresd felebarátodat!” S a mennyire én értem a dolgot, ép ezt felejtik az allampolgár lelkere kötni.

Szeretni felebarátját, ez oly egyszerű, mint „jó napot” vagy „jó etvágyat” mondani; de hol találjuk ez egyszerű és természetes erzelmet? Vannak emberek, kik megmutatják nektek tenyerökön a buzamagot, de azok is, kik kereskedni szoktak a buzamaggal, bizonyára az utolsók, kik megmutatják nektek a magból csirazo plantacska.

S ez a plantacska, melynek burjanoznia kéldene mindenütt, mint a mak a vetésben, ez a plantacska, mely soha sem lesz magasabb, mint a vízi torma, hol tt büszkebben kellene felnőnie a legkevelyebb tolgifanal is, ez a nehezen lelhető plantacska tudom hol virul.

A házi tűzhelyen, lapát és piszkavas között, a leveses fazék mellett; ott sarjad föl s ha még letezik valahol, az a csaladnak köszönhető. Szeretem kivétel nélkül az emberbarátokat és az emberiség megvaltoit, de csak azoknak hiszek, kik az által terjeszték tanaikat, hogy megöleltek gyerekeiket.

Humanitárius eszmék kedvéért az ember at nem ido-

A jeles fametszett Ruzs Károly műve, ki — e nemben — egyike az első rangu művészeknek. — Gondoskodtunk róla, hogy lapunk jövőre is hasonló művészi kivitelű képeket hozhasson.

Tarkaságok.

Epernon herczeg észrevette, hogy a mily mértékben emelkedik mind feljebb-feljebb Richelieu bibornok hite az udvarnál, az övé a szerint száll alább-alább.

Egy napon, midőn lefelé halad a saint-germaine-i palota lépcsőin, épen akkor megy vele szembe felfele a bibornok, ez utóbbi kérde tőle :

— Mi ujság herczeg ?

— Semmi más uram, minthogy ön felfelé megy, én pedig lefelé.

* * *

A pontosság ösztöne.

Halalos ágyon feküdt az állomásfőnök. — Megkérde batran az orvostól, hogy mennyi ideje van még.

— Két órája ! felelt ez.

Nehany percz múlva bement a beteg családja

Kedveseim, — szolt ez, — legyetek erősek . . . nekem sokára bevégzem . . . igen, tudom, az orvos megmonda, három óra harminczöt perczkor az örökkévaló előtt leszek.

* * *

mitha . . . minden ember önző s mindenek előtt egközelebbi környezeté személyeit szereti ; ez emberi dolog ; ez természetes ; s ezt az érzetet fejleszteni, apolni, terjeszteni kell. Röviden : a család szeretete magában foglalja a haza és az emberiség szeretetét. Apakból lesznek állampolgárok.

A hajlam és a jóakarát terjeszkedni szoktak. A harmak szerete, ha eléggé erős, csakhamar nagyobb tért kíván ; lebontja a ház falait és lassankent magához hívogatja a szomszédokat. A dolog veleje e szerint abban áll, hogy a harmak szeretetének ki kell csiraznia ; mert attól tartok, esztelen-eg volna azt követelni az emberi szivól, hogy mindjart kezdetben az egész emberiséget szeresse. Az ilyen nagy falatokat nem szokas egyszerre és előkészület nélkül lenyelni.

Ez okból mindig az volt az én nézetem, hogy a kínai gyermekek részere és a zulu-kafferek térítése céljából gyűjtött sok ezüst s rézdarabokkal minálunk kellett volna sok tüzhelyen az elaludt langot újra fölélesztetni ; akkor lett volna eszköz ahhoz, hogy nem egy arczot vidtsunk föl parlogó leves mellett, megdermedt anyákat melegessünk, ehez a gyermekeket felüdítsünk és reményvesztett szenvedőknek visszaadjuk a boldogságot és az örömet.

Ugy talalom, előbb saját gyermekeinket kell szivünkre szorítanunk s csak azután foglalkozhatunk idegenek gyermekeivel.

Kíméletlen önös vélemény ez. De semmit sem fogtok rajta változtatni. Apró hibából lesz a nagy erény. Különben ne sóhajtozzatok, ne könnyezetek, mert ez az önzés ama nagy épület alaj köve — homlokzatát egyelőre még állványok takarják — ama nagy épülete, melynek társadalom a neve.

A kis Celine testvére már három év óta férjnel van, a család ügyei a legnagyobb mérvben elfoglalják az egész rokonságot.

Közelebbről a család egyik barátja volt a fiatal asszony nál.

— Szeret ön engemet ? kérde ez tőle.

— Igen gyermekem.

— Nos hát, szeretném, ha egy egészen nagy, felöltötött babát ajándékozna nekem.

— Szívesen, de miért ?

— Mert közelebből hallam, hogy kis hu omnak is vesznek egyet : bosszantó, hogy csak neki legyen.

* * *

Egy üldözött ártatlanság, különben kardalnoknő, levele egy fiatal emberhez, ki levélben felkérte őt, mondja meg neki a lakasat :

Uram !

Sokat elmélkedtem kívánsága felett. Hiszen, ha megmondanám onnek adressedemet, ez annyi volna, mint felhatalmazni őnt, hogy látogasson meg, és . . . annyi volna mint előre biztosítani . . .

És ez így megy tovább három lapon keresztül.

A level alján pedig ez áll :

X Adél,

kigyó-utca, 20. sz. III. em. 19. ajtó.

KÖZGAZDÁSZAT.

(x) Assicurazioni Generali. A társulat, mint minden évben, úgy ezuttal is közzéteszi a lefolyt üzleti időszakban teljesített elemi és életbiztosítási károkért való fizetések jegyzekét. Ezen jegyzekből kiűnik, miszerint az Assicurazioni Generali az 1879-ik évben 20,238 kareseti tételre 6,017,989 frt 46 kr adott ki. Ebből 1,334,716 frt 46 kr. esik Magyarországra, a melék-tartományokkal együtt ; 1,553,277 frt 24 kr. Ausztriára ; 1,617,917 frt 78 kr. Olaszországra ; 267,358 frt 44 kr. Németországra ; 417,644 frt 77 kr. Franciaországra ; 231,664 frt 87 kr. Nagy-Britániára ; 324, 21 frt 39 kr. Oro rszágra és 269,987 frt 18 kr. egyéb államokra, Ezen társulat 49 évi fennállása óta az összes üzleti ágazatokban 390,555 karesettételre 135,336,752 frt 30 kr fizetett már ki.

Tudomány és irodalom.

— A Franklin-társaság „Olesó könyvtár“ ezimű vállalatában megjelentek : Amerikai nők, rajzok és beszélyek angolból György Aladár által fordítva. ára 40 kr. ; Kartigan, regény, írta Mészáros Ignác, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Heinrich Gusztáv, ára 80 kr. ; Kölcsey Ferencz versei, ára 60 kr. ; Aristophanes, írta Kont Ignác, ára 30 kr. ; Apépi király, Cherbulier elbeszélése, fordította Berényi László, ára 30 kr. ; Történelmi rajzok, írta Szilagyi Sándor, ára 60 kr. ; A magyar közoktatás és közművelődés némely főbb kérdéseiről, Csengery Antaltól, ára 50 kr. ; Bankár és báró, Hugó Karolytól, ára 20 kr. ; A szegény viltshirei lelkész naplójából, Zschokkétól, ára 20 kr.

Felölös szerkesztő és kiadó tulajdonos :

Sipos Soma.

 F O N T O S
a Gyapjútermelői és Gyapjúkereskedőknek.
K Ö R L E V E L E

AZ ELSŐ MAGYAR GYAPJUMOSÓ ÉS BIZOMÁNYI RÉSZVÉNYTÁRSULATNAK BUDAPESTEN.

Berevendezésünknek a bel- és külföld esaknenn valannemnyi gyári piaczaín meghonosult és közkedvelté vált mosott gyapjúja lefogsit, önhoz azon tiszteletteljes felhivást imlézni a zsirosan mosott gyapjút, vagy a nem sikerült bundamosást, valamint mindenü hőr és timárgyapjút sziveskedjék mosás és bizomány utoni eladás végett hozzánk beküldeni.

Égyre kéinknek valannemnyi gyári piacon való főraddhatatlan buzsakalma ártat mi az eladást a leggyorsabb módon eszközöljék, oly árak mellett, a mily előnyösöket csak az utolsó kéz, illetőleg csak magat a gyáros képpes abbánntani.

Egyidejűleg figyelmezteljük, miszerint mi gyakran mindennemü bundamosásokra is, melyeket szinte készpénzen jó árak mellett gyorsan eladhatunk, kapunk megbízásokat. Ennekfogva lehet saját érdekében volna nekünk ezl is bizományi eladás végett beküldeni, a mely czélra mi gyapjúraktárunkon kívül gyárunkban egy másik raktárl is alapítottunk a gyapjúforgalom központján, Ha azonban ön előnyösöknek tartauá a gyapjút saját raktárában tartani, az esetben felkérjük, nekünk mindenesetre nagyobb mustra vagy próbabálokat küldeni be lajstrommal együtt, hogy így alkalmunk legyen önnök ez uton előnyös eladás által hasznára lehetni.

Mindennemü hozzánk küldött gyapjura ugy a mosásra szánt, mint a bundamosásra is, az értéknek megfelelő előlegeket nyújtunk évi 5¹/₂ -li kamat mellett.

Kivánatra készek vagyunk igen tiszelt megbízóinknak a mosásra szánt gyapjúnak az üres zsákokat mérsékelt kölcsönzési díj mellett megküldeni s felkérjük, a szükséges darabszámmal velünk nicelőbb tudatni, hogy a zsákokat a nyíráshez önnök annak idejében megküldhessék. Azon t. cz. feleknek, kiknek saját zsákjaink vannak, azok a befejezett mosás után visszaküldetnek, miután mi a mosott gyapjú számára szükséges zsákokat a legjutányosabban beszerezzük.

Díjtáblázat : Mosási díj zsiros gyapjútól 5 frt o. é., ti nárgyapjútól 6 frt o. é. bundamosástól 7 frt o. é. 100 kilóként. Eladási jutalékdíj ugy a gyárilag mosott gyapjútól, mint a nálunk raktáron elhelyezett bundamosástól 1⁰/₂ -ék, s esetleg ügynök használata mellett még 1⁰/₂ -ék alkuszdíj is a számlaösszeg után.

 Raktározás és biztosítás ingyen.

Bizton remélnük beküldéseit, s kérjük a gyapjút egyenesen hozzánk, és pedig **első magyar gyapjumosó-gyár** czim alatt küldeni.

Mély tisztelettel

Visontai Kovách László, elnök

 Allekintések kívánatra ingyen megküldetnek. Városi iroda Neugebauer Gyula urnál. Károly-körut 3. sz.

Összetes kimutatás

A Cs. K. Sz. Általános Biztosító-Társulatnak (Assicurazioni Generali) Triestben

biztosító felelnek az 1879. évben kifizetett 20.238 kárcsétról, összesen 5.839.791 frt. értékben, s más egyéb, mentések és kárfelvételeknél jóváhagyott jutalmakért s tettei az összegéről, 177.297 frt 68 kr. értékben, tehát összesen 6.017.089 frt 46 kr. Az intézetnek alapítvása óta tett kárcsétról 125.336.752 frt 03 krajnnyi összege ruagnak 899.555 tételeiben.

Melyek királyságban.	Károcsétek száma		A károcsétek értéke		A károcsétek összege	
	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
Vienna	12	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Prága	12	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Budapest	12	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Bécs	12	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Wien	12	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
...
Összes	38	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000

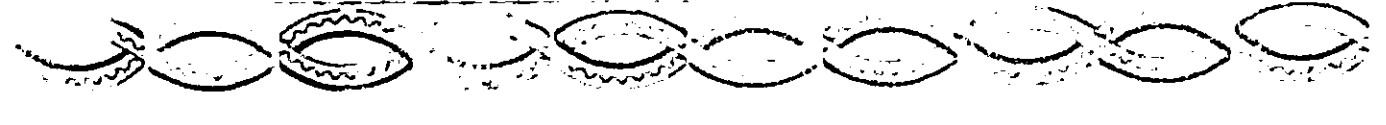
1881-ik évben alapított Assicurazioni Generali-társulat Triestben, 4.200.000 osztr. értékű irtnyi alapítkével rendelkezik, mely 4000 t-jees forrásban lévő 10-10 frtos részvényből áll, melyre 30% befizetett, míg a többi 70% a részvényesek által jóváhagyott adóval lett biztosítva. A levetőbbi 1880 ki mérlegkimutatás szerinti a legelsőbiztosítási ágazatokból, 15.577.047 frt 89 kr. díjattal ki tőkével és 1.772.355 frt 74 kr. nyereséggel rendelkeztek a társulat. Az életbiztosításból befolyt díjakból az Assicurazioni Generali társulat, mint az említett mérle-ből kitűnik, 1.421.537 frt 74 kr. díjartalakat gyűjtött, u ly ugyanazon mérleg kimutatása szerint csaknem kizárólag tehermentes ház és fe-vősegek, valamint háromszoro, biztos jelzalogba van fektetve, ezen befektetések mellett még több milliója van a társulatnak szilárdított rtkpapirok és váltókba berulva.

A tizkárbiztosításokra 1.585.310 frt 62 kr. díjattalék vagyis a bevételzett készpénz díjilleteknek 48 százaléka lett az 1877. d. ezeptember 31-én folyamatosan volt koczázások fedezésére visszatartva. A díj-illetéki bázisok és a későbbi éveken beh-jta díj-illetékek 1.175.212 frt 49 kr tettek ki.

As emberi életre vonatkozó tőke és jarkadeki bizto-kásokon kívül az Assicurazioni Generali tár-sulat két még biztosításokat: fűzkár esetrkre, épületek és azok tartalmára, terményekre, faraktárakra a szabad an. jégkár esetrkre mezőgazdasági terményeknél, élelmi károokra áruk, termények és állator-nál szárazon és vízen, tenzeren és folyón való szállítások alkalmával.

Ezenfelül a társulat minden lehető könnyűbűtő-eket megtesz egy a jiak, mint a bároza-feltételek-vel és a károk megértéséind is, miknek készpénzbeli kifizet se jön csak eszközöltetik.

A részletes kárértési irjegyzék kimutatások kívánatra kaphatók a vezérigynökség irodájában Budapest, Dorottya-utca 10. sz. a társulat épületében, valamint annak minden ügynökségéind.

Triesti Azienda assicuratrice

legregibb biztosító-intézet, fennl 1822 ik év óta
12 millió frt biztosítási alappal.

Értesítés a t. biztosító közönséghez.

Budapest, 1880. apr. havában.

Mintan a jégbiztosítást ezen 1880. évre megnyitottuk, van szerencsénk a t. biztosító gazdaközönség figyelmét kívá-lólag azon okból intézetünkre felhívni es terményeinek jég-olteni biztosítására ajánlkozni, mivel ez iden különösen a repeze termelő gazdaközönség részére fontos új kedvezményt nyújtunk: mintan a repeze es más olajnövények levagatásuk után is jégkárosításnak vannak kitéve, a biztosítást minden díjpotlak nélkül a repezevagatás kezdetétől számított 8 napra kiterjesztjük, hótott minden más intézetnél a biztosítás az aratással megszűnik: ezen kedvezmény azon feltételhez kap-csolvan, hogy a vágás kezdete az első aratási napon nálunk bejelentések, továbbá, hogy a repezevel egyidejűleg vagy a ro-rezevágás napjaig gabnatermésel is nálunk biztos tassaanak.

Intézetünk több év óta minden versenyintézet közt a legole öbb jégbiztosítási díjakat számítja es az iden külön díjengedményt nyújt a gabnatermésektől a biztosítási díjakat pedig szeptember hó 1-ig való mellett hitelezni hajlandó.

Az illető vidékekre kiszalott díjteteleink es díjenged-ményeink közöltetnek, bevallási ivak kaphatók minden jelen-tekenyebb helységben szervezett kerületi ügynökségeinknél es az ország nagyobb városaiiban letező kötvény kiállítás joggal felruházott főügynökségeinknél.

A triesti Azienda assicuratrice magyarországi képviselősege,
Szarvason kerületi ügynök Maressek István.

TEMESVÁRY MÓR

cipő gyár-raktára Budapesten,
király-utca 1. sz., b. Orczy-féle ház,
nagyban es kiesinyben.

Nők számára:

- Konol-cipők oberlasztinból es bőrből 1 frt 20 kr.
- Séta-cipők, divatos félezipők, finomak es diszesek 2 frt 20 kr.
- Regatta-cipők: esatokkal, finom eberlasztinból v. bőrből 2 frt 70 kr.
- Regatta-cipők fénymazos orrai, magas aarokkal legujabb szabás 2 frt 80
- Regatta-cipők sagrenből v. zergebőrből, szögezett kettős talppal magas sarokkal, legujabb szabás 2 frt 50 kr.
- Eberlasztin-topánok, finomak, diszesek fénymazos-orrall 2 frt 70 kr.
- Eberlasztin-topánok ruganyhuzóval, magas kivágással, fénymazos orral rokokó sarokkal, legujabb szabásu 3 frt 20 kr.
- Eberlasztin-cizgos topánok, szivalaku metszéssel, sima talppal, rokokó-sarokkal elegans szabás 3 frt 40 kr.
- Borzugos topánok sagrenből, szögelt talppal, magas ki-vágással, legfinomabb kiállítás 3 frt 20 k.

Urak számára:

- Ható-cipők finom bőrből 1 frt 20 kr.
- Topánok erős sagrenből erős talppal 3 frt 80 kr.
- Topánok sagrenből, fénymazos orral es talppal 3 frt 90 kr.
- Bombőr topánok vikszosak, erős dupla talppal, a legjobb minőségnek 4 frt 20 kr.
- Bombőr topánok kezyüdbőrből, a lehető legjobb minőség 4 frt 50 kr
- Regatta-félezipo nyári idényre, legjobb sagrenből, erős talppal 3 frt 60 kr.
- Regatta félezipo fénymazos díszel, legujabb szabás 4 frt — kr
- Cizmak erős vikszos vagy sagrenbőrből, magas szár sró-folt talppal 9 frt — kr
- Gyermekecipők sagrenből 2 frt 40 kr.
- Leánycipők eberlasztin- es bőrből 1 frt 80—2 frt 40 kr.
- Gyermekecipők 60 kr.—1 frt 20 kr.

Megrendelések postán utánvét mellett vagy az előleg beküldése után gyorsan s pontosan teljesitetnek. Nem alkalmas lábbeli a leg-készségesebben kicseréltetik. Részletes árjegyzékek kívánatra bér-mentve küldetnek meg

